

κατά των Άγγλων, θρησκευτικώς δε κατά των Δυτικών. Δεν ήθελε ν' ακούση το όνομα του Πάπα, και ήτο αμείλικτος κατήγορος του φωμαϊκού κλήρου...

Την εσπέραν του Μεγάλου Σαββάτου του έτους 188... περί ώραν ενάτην, γερόντιόν τι ευπρεπώς ενδεδυμένον, καθόσον πόνυντο να διακρίνη τις εις το σκότος, κατήρχετο την απ' Αθηνών εις Πειραιά άγουσαν, την αμαξιτήν. Δεν είχεν ανατείλει ακόμη η σελίνη, και ο οδοιπόρος εδίσταζε ν' αναβίν υψηλότερον, ζητών δρόμον μεταξύ των χωραφίων. Εφαίνετο μη γνωρίζων καλώς τον τόπον. Ο γέρων θα ήτο ίσως πτωχός, δεν θα είχε 50 λεπτά δια να πληρώση το εισιτήριον του σιδηροδρόμου ή θα τα είχε κ' έκαμνεν οικονομίαν. Άλλ' όχι δεν ήτο πτωχός, δεν ήτο ούτε πλούσιος, είχε διά να ζηση. Ήτο ευλαβής και είχε τάξιμο να καταβαίνη κατ' έτος το Πάσχα πεζός εις τον Πειραιά, ν' ακούν την Ανάστασιν εις τον Άγιον Σπυρίδωνα και όχι εις άλλην Εκκλησίαν, να λειτουργήται εκεί, και μετά την απόλυσιν ν' αναβαίνη πάλιν πεζός εις τας Αθήνας. Ήτο ο μπάρμπα-Πύπτης, ο γηραιός φίλος μου, και κατέβαινεν εις τον Πειραιά διά ν' ακούση το Χριστός Ανέστη εις τον ναόν του του ομωνύμου και προστάτου του, διά να κάμη Πάσχα ρωμεϊκού κ' ευφρανθή η ψυχή του. Και όμως ήτο... δυτικός!

Ο μπάρμπα-Πύπτης, Ιταλοκερκυραίος, απλοϊκός, Ελληνίδος μπρόσ. Έλλην την καρδίαν, και υφίστατο άκων ίσως, ως και τόσοι άλλοι, το άπειρον μεγαλείον και την άφατον γλυκύπτη της εκκλησίας της Ελληνικής. Εκαυχάτο ότι ο πατήρ του, όστις ήτο στρατιώτης του Ναπολέοντος Α' «είχε μεταλάβει ρωμαϊκά» όταν εκινδύνευσε ν' αποθάνη, εκβιάσας μάλιστα προς τούτο, διά πινων συστρατιωτών του, τον ιερέα τον αγαθόν. Και όμως όταν, κατόπιν τούτων, φυσικώς, του έλεγε πις: «Διατί δεν βαπτίζεσαι μπάρμπα-Πύπτη;» ή απάντησί του ήτο ότι άπαξ εβαπτίσθη και ότι ευρέθη εκεί. Φαίνεται ότι οι Πάπαι της Ρώμης με την συνήθη επιτηδείαν πολιτικήν των, είχον αναγνωρίσει εις τους Ρωμαιοκαθολικούς των Ιονίων νήσων τινά των εις τους Ουνίτας απονεμούμενων προνομίων, επιτρέφαντες αυτοίς να συνεορτάζωσι μετά των ορθοδόξων όλας τας εορτάς. Αρκεί να προσκυνήσην τις την εβδομάδα του Ποντίφικος τα λοιπά είναι αδιάφορα.

Ο μπάρμπα-Πύπτης έτρεφε μεγίστην ευλάβειαν προς τον πολιούχον Άγιον της πατρίδος του και προς το σεπτόν αυτού λείψανον. Επίστευεν εις το θαύμα το γενόμενον κατά των Βενετών, τολμησάντων ποτέ να ιδρύσωσιν ίδιον θυσιαστήριον εν αυτώ τω ορθοδόξω ναώ, (il santo Spiridion ha fatto questo caso), ότε ο Άγιος επιφανείς νύκτωρ εν σχήματι μοναχού, κρατών δαυλόν αναμμένον, έκαυσεν ενώπιον των απολιθωθέντων εκ του τρόμου φρουρών το αρτιπαγές αλτάρε. Αφού ευρίσκετο μακράν της Κερκύρας, ο μπάρμπα-Πύπτης ποτέ δεν θα έστεργε να εορτάση το Πάσχα μαζί με τους φράγκους. Την εσπέραν λοιπόν εκείνην του Μεγάλου Σαββάτου ότε κατέβαινεν εις Πειραιά πεζός, κρατών εις την χείρα τη λαμπάδα του, πν έμελλε ν' ανάψη κατά την Ανάστασιν, μικρόν πριν φθάση εις τα παραπήγματα της μέσης οδού, εκουράσθη και πθέλησε να καθίση επ' ολίγον ν' αναπαυθή. Εύρεν υπήνεμον τόπον έζωθεν μιας μάνδρας, εχούσης και οικίσκον παρά την μεσημβρινή γωνίαν, κ' εκεί εκάθησεν

επί των χόρτων, αφού επέστρωσε το εις πολλάς δίπλας γυρισμένο σάλι του. Έβγαλεν από την τοσέπην την σιγαροθήκην του, ήναψεν σιγαρέττον κ' εκάπνιζεν πιονικώς. Εκεί ακούει όπισθεν του ελαφρόν θρουν ως βημάτων επί παχείας χλόης και, πριν προφάση να στραφή να ίδη, ακούει δεύτερον κρότος του κάστηκε όπι ήτον ως ανυψουμένης σκανδάλης φονικού όπλου. Εκείνην την σπιγμήν είχε λαμπρυνθή προς ανατολάς ο ορίζων, και του Αιγάλεω αι κορυφαί εφάντων προς μεσημβρίαν λευκάζουσαι. Η σελίνη, τετάρτην ημέραν άγουσα από της πανσελίνου, θ' ανέτελλε μετ' ολίγα λεπτά. Εκεί όπου έστρεψε την κεφαλήν προς τα δεξιά, εγγύς της βορειανατολικής γωνίας του αγροτικού περιβόλου, όπου εκάθητο, του κάστηκε, ως διηγείτο αργότερα ο ίδιος, όπι είδε ανθρωπίνην σκιάν, εις προβολήν τρόπου την ισταμένην και τείνουσαν εγκαρσίως μακρόν τι ως ρόπαλον ή κοντάριον προς το μέρος αυτού. Πρέπει δε να ήτο τουφέκιον. Ο μπάρμπα-Πύπτης ενόπιον αμέσως τον κίνδυνον. Χωρίς να κινηθή αλλώς από τη θέσην του, έτεινε την χείρα προς τον άγνωστον κ' έκραξεν εναγωνίως.

- Φίλος! Καλός! μη ρίχνεις...

Ο άνθρωπος έκαμε μικρόν κίνημα οπισθοδρομίσεως, άλλα δεν επανέφερεν το όπλον εις ειρηνικήν θέσην. ουδέ κατεβίθασε την σκανδάλην.

- Φίλος! και τι θέλεις εδώ; πρώτος με απειλητικήν φωνήν.

- Τι θέλω; επανέλαβεν ο μπάρμπα-Πύπτης. Κάθουμαι να φουμάρω το τσιγάρο μου.

- Και δεν πας αλλού να το φουμάρης, ρε; από την παθαδώς ο άγνωστος. Ήρες τον τόπο, ρε, να φουμάρης το τσιγάρό σου!

- Και γιατί; επανέλαβεν ο μπάρμπα-Πύπτης. Τι σας έβλαψα;

- Δεν ξέρω 'γω απ' αυτά, είπεν οργίλως ο αγρότης εδώ είναι αποθήκη, έχει χόρτα, έχει κι' άλλα πράμματα μέσα. Μόνον κότες δεν έχει, προσέθηκε μετά σκληρού σαρκασμού. Εγελάστηκες.

Ητο πρόδηλον ότι είχεν εκλάβει τον γηραιόν φίλον μου ως ορνιθοκλόπον, και διά να τον εκδικηθή του έλεγεν ότι τάχα δεν είχεν όρ-

νιθας, ενώ κυρίως ο αγρονόμος διά τας όρνιθας του θα εφοβήθη και ωπλίσθη με την καραβίναν του. Ο μπάρμπα-Πύπτης εγέλασε πικρώς προς τον υβριστικόν υπανιγμόν.

- Συ εγελάστηκες, από την περίπτωσην εγώ κόπτες δεν κλέφτω, ούτε λωποδύτης είμαι εγώ πηγαίνω στον Πειραιά ν' ακούσω Ανάστασην στον Άγιο Σπυρίδωνα.

Ο χωρικός εκάγχασε.

- Στον Πειραιά; στον Αϊ-Σπυρίδωνα; κι' από πού έρχεσαι;

- Απ' την Αθήνα.

- Απ' την Αθήνα; και δεν έχει εκεί εκκλησία;

- Έχει εκκλησίας, μα εγώ τώχω τάξιμο, από την περίπτωσην ο μπάρμπα-Πύπτης

Ο χωρικός εσιώπησε προς τη σπιγμήν, είτα επανέλαβε.

- Να φαριστάς, καῦμένε...

Και τότε μόνον κατεβίθασε την σκανδάλην και ώρθωσε το όπλον προς τον ώμον του.

- Να φαριστάς καῦμένε, την ημέρα που ξημερώνει αύριον, ει δε μη, δεν τώχα για τίποτες να σε ζαπλώσω δω χάμου. Τράβα τώρα!

Ο γέρων Κερκυραίος είχεν εγερθή και ποιμάζετο να απέλθη, αλλά δεν ηδυνήθη να μη δώση τελευταίαν απάντησιν.

- Κάνεις άδικα και συχωρεμένος νάσαι που με προσβάλλεις, είπε. Σ' ευχαριστώ ως τόσο που δε μ' ετουφέκισες, αλλά νον βα μπένε... δεν κάνεις καλά να με παίρνεις για κλέφτη. Εγώ είμαι διαβάτης, κ' επηγαινα, σου λέω στον Πειραιά.

- Έλα, σκόλα, σκόλα τώρα, ρε...

Και ο χωρικός στρέφασε την ράχιν εισόλθεν ανατολικώς διά της θύρας του περιβολίου, κ' έγινεν άφαντος. Ο γέρων φίλος μου εξηκολούθησε τον δρόμον του. Το συμβεβηκός τούτο δεν ημπόδισε τον μπάρμπα-Πύπτην να εξακολουθήσει κατ' έτος την ευσεβή του συνίθειαν, να καταβαίνει πεζός εις τον Πειραιά, να προσέρχηται εις τον Άγιον Σπυρίδωνα και να κάμη Πάσχα ρωμεϊκού. Εφέτος το μισοσαράκοστον μοι επρότεινεν, αν ήθελα να τον συνοδεύωντας την προσκύνη του ταύτην. Θα προσεχώρουν δε εις την επιθυμίαν του, αν από πολλών ετών δεν είχα την συνήθειαν να εορτάζω εκτός του Αστεως το Αγιον Πάσχα.

Εκεί στο Βόρειο Αιγαίο στο καταπράσινο νησί που βρίσκεται «Στην σκιά του Άθω» το Πάσχα φαντάζει μοναδικό.

Διαβάζοντας σελίδες από τα διηγήματα του Αγίου της Μεγάλης Εβδομάδας και όταν είσαι εκεί και ζεις την ευλάβεια και τον αναστοχασμό του Αγιονορείτικου Τυπικού «ανατρέχεις» στα διηγήματα του. Η Μεγάλη Παρασκευή στην Σκιάθο διαφέρει από τα υπόλοιπη Ελλάδα. Καθόλη την διάρκεια της ημέρας οι κάτοικοι του νησιού δεν τρώνε τίποτα ενώ και όταν συναντιούνται δεν κάνουν χειραψία. Μόλις βραδιάσει, τα παιδιά θα βγουν ξανά στους δρόμους σε αυτοσχέδιες χορωδίες για να ψάλουν τα εγκώμια. Εδώ, η περιφορά του Επιταφίου δεν ξεκινάει τα μεσάνυχτα αλλά το ξημερώματα στις 4. Σε μια κατανυκτική και συγκινητική απιδόσφαιρα, η λιτανεία θα περάσει από όλα τα καλντερίμια της Χώρας, ανάμεσα από τα φωταγωγημένα σπίτια. Ένας τελάλης, ο «προέξαρχοντας», απαγγέλλει δυνατά τους θρηνητικούς ψαλμούς, ενώ οι ψάλτες και οι πιστοί ακολουθούν ψάλλοντας και κρατώντας τα αναμμένα τους κεριά. Η λιτανεία επιστρέφει στις 5:30 ενώ οι πιστοί ετοιμάζονται για την λειτουργία της Πρώτης Ανάστασης που θα ακολουθήσει λίγες ώρες αργότερα με τον ιερέα να ραίνει τους πιστούς με φύλλα βάγιας, σύμβολ